

flaget under Nr. 9, vedrørende § 1, ogsaa er stillet af tre andre ærede Rigsdagsmænd; jeg veed ikke, om disse ogsaa tage Forslaget tilbage?

Qvistgaard: For at opnaae det Niemed, som tilsigtes, tage vi andre Forslagsstillere ogsaa Forslaget under Nr. 9 tilbage; jeg er bemyndiget til at erklære dette paa mine Medforslagsstilleres Vegne.

Formanden: Altsaa ere Forslagene under Nr. 7, 9, 16 og 20 tagne tilbage af Forslagsstillerne; jeg vil spørge, om Noget optager dem (Ophold); da Ingen optager dem, ere de bortfaldne.

Hasselbalch: Skjøndt jeg ikke kan slutte mig til noget af de Vædringsforslag, som væsentlig gribe ind i det foreliggende Lovforslag, skal jeg dog ikke, da Discussionen allerede er saa langt fremrykket, forsøge paa at udtale mine Grunde herfor. Der er kun en Ytring af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning), som jeg ikke har troet at kunne være taus til, da der er saa mange Andre her tilstede, som den ogsaa var rettet imod, uden at der dog er taget til orde i saa Henseende. Den ærede Rigsdagsmand sagde, om jeg forstod ham ret, at den store Maaße Eiendomsbesiddere, de mindre som de større, maatte skamme sig ved at forlange eller modtage en saadan Understøttelse af Staten. Det er nu ikke min Sag her at svare paa disse mange Landeieendomsbesidderes Vegne, men jeg vil kun, forsaavidt jeg er een af dem, udtale, at jeg ikke skammer mig derved, og det vil i den Henseende være tilstrækkeligt for mig, naar jeg maatte kunne give gode Grunde derfor. Min Opfattelse af Sagen er nemlig den, som ogsaa den ærede Rigsdagsmand selv fremhævede, at denne store Deel af de Skatteyndende selv bidrager med omtrent $\frac{3}{4}$ af den Sum, om hvilken her er Tale, som altsaa for de øvrige Skatteyndere synker ned til $\frac{1}{4}$. Dersom nu denne store Deel af Skatteynderne ikke bidrog omtrent med de $\frac{3}{4}$ til saa mangfoldige andre nyttige Foranstaltninger i Staten, saa var Sagen en

anden; men den ærede Rigsdagsmand veed jo godt, at f. Ex. de 4000 Rd. til Industriens Fremme i Kjøbstæderne, hvad de $\frac{3}{4}$ angaaer, komme fra denne Deel af Skatteynderne. Der er saa mangfoldige andre og storartede Indretninger i Staten, hvortil ogsaa disse Skatteyndere væsentlig bidrage, Indretninger, som væsentlig ere til Fremhjælpning af eller til Nytte for de meest uheldigt stillede i Samfundet. Da det nu er saa, at der fra Landeieendomsbesiddernes Side bidrages saa væsentligt til mangfoldige almeennyttige og gavnlige Statsindretninger, saa troer jeg ganske vist, at disse kunne være bekjendte at modtage og ikke have nødig at skamme sig ved at forlange den her omhandlede Foranstaltning gennemført. Jeg vil ganske vist give den ærede Rigsdagsmand Ret i, at skulde der sees hen til, hvorvidt der er Evne til at gennemføre Sagen paa egen Haand, saa kan det ikke nægtes, at Evnen er tilstede, men jeg troer, at det lige saalidt her som i mange andre Tilfælde maa oversees, at det virkelig ikke med Rette kan forlanges, at der imellem Landeieendomsbesidderne mere end imellem andre Samfundsklasser skulde være udviklet den Foreningsaand, som vistnok med Tiden vil komme tilstede, og jeg troer, at man gjerne kan være bekjendt at tage imod denne Understøttelse fra Statens Side, indtil Foreningsaanden har udviklet sig saaledes, at den kan bære Sagen. Naar man seer, at Industridrivende og mange andre Næringsdrivende selv kunne klare for sig, saa at de ikke behøve nogen Understøttelse fra Statens Side, saa er Tiden kommen, da man til Landboerne kan sige, at de ogsaa skulle forene sig og klare for sig selv, og saa troer jeg ogsaa, det vil være muligt. I det jeg ganske vist antager, at den Tid vil komme, giver jeg den ærede Rigsdagsmand stor Ret i, at vi ikke bør betragte det som Noget, der ligger saa uendeligt langt borte, og jeg udtaler derfor min Tilfredshed med de Ytringer, der fra den høitæredede Indenrigsministers Side ere faldne om, at han agter at stille Forslag til, at Loven indskrænkes til kun at gjælde for en Tidsperiode af 10 Aar.